

[Poulsgaard]

Gyldenkilde og hendes parti tror, de skal styre og tilrettelægge alt; de tror, at vi herinde er meget bedre til det end alle andre mennesker, end alle andre danskere. Lovgivningsmagten skal ligestille kønnene arvemæssigt, uddannelsesmæssigt, socialt, ikke diskriminere på nogen måde hverken mod det ene eller det andet køn. Den enkelte borger må selv indrette sig. Vi skal ikke herindefra sige: hov hov, hvis vi skal ansætte mere arbejdskraft, så skal det være en kvinde, eller så skal det være en mand. Det er op til den institution eller den, der skal ansætte, og det er op til de enkelte, om de har lyst til at søge den plads. Vi skal lave et samfund, hvor der er rigeligt arbejde til alle. Her er det, vi fuldstændig skilles. Når jeg står heroppe og snakker, er jeg lige så ærlig, som SFs ordfører er, fordi jeg tror ikke en døjt på den model, SF stiller op. Jeg tror, det fører til et samfund, der stagnerer, der går tilbage. Derimod tror jeg på et samfund, hvor vi lader, ikke de frie kræfter råde totalt, så fanden tager den sidste – det har jeg aldrig sagt – men lader danskere udvikle sig som frie mennesker. De har frembragt nogle af de bedste resultater. Dengang SF og ligesindede begyndte at få for stor indflydelse, gik det ned ad bakke i Danmark.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg skal erindre hr. Poulsgaard om, at man ikke må bruge den direkte tiltaleform fra talerstolen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at også dette forslag til folketingsbeslutning henvises til det efter dagsordenens punkt 10 nedsatte udvalg på 17 medlemmer og stedfortrædere. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 21:

Forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af uddannelseskapaciteten for sygeplejerske-, sundhedsplejerske-, jordemoder-, sygehjælper- samt fysio- og ergoterapeutuddannelserne.

Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.

(Fremsat 15/2 84).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er helt enig i intentionerne bag SFs forslag, hvilket også fremgår af regeringens planer om at etablere disse 12.000 uddannelsespladser i 1984, som jeg allerede tidligere har omtalt.

Jeg må imidlertid konstatere, at SF mangler nogle oplysninger om uddannelseskapaciteten og om den udvidelse, der allerede er sket inden for de korte sundhedsuddannelser. For det første uddannes der ikke som anført i bemærkningerne 1.500 sygeplejersker årligt. I 1983 blev der faktisk optaget 2.300 sygeplejeelever på landets sygeplejerskoler. Der er heller ikke som anført kun oprettet 3 nye fysio- og ergoterapeutskoler inden for de sidste 10 år. Der er faktisk opført i alt 7 nye skoler inden for det sidste par år. Uddannelseskapaciteten inden for dette område er således allerede blevet noget nær fordoblet, og hvis forslagsstillerne læser den vejledningsavis, som nu går ud til de unge i hele uddannelsessystemet, vil man dér kunne se på side 2, at beskæftigelsesudsigterne ikke er de bedste for fysio- og ergoterapeuter.

For så vidt angår sygeplejersker, sygehjælpere og plejehjemsassistenter blev der i marts 1982 indgået aftale med Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening og indenrigsministeriet. Denne aftale vedrører tilvejebringelse af yderligere 1.000 nye uddannelsespladser i forhold til kapaciteten i 1981. På landsbasis vil der med denne aftale være gennemført en udvidelse på i alt ca. 20 pct. Godt halvdelen af disse pladser er oprettet. Men indenrigsministeren og jeg forhandler for øjeblikket med de kommunale organisationer for at sikre, at aftalens mål nu rent faktisk ikke blot bliver halvt opfyldt, men helt opfyldt, og jeg kan oplyse, at de kommunale

[Undervisningsministeren]

organisationer er helt enige med os i dette mål.

Det kan altså konstateres for det første, at uddannelseskapaciteten inden for de korte sundhedsuddannelser er betydelig større, end SF har antaget, og for det andet, at der allerede er gjort og fortsat gøres betydelige bestræbelser på yderligere udvidelse af kapaciteten.

Dorte Bennedsen (S):

Heller ikke ved dette forslag kan mit partis ordfører være til stede, så jeg skal i stedet for give udtryk for mit partis holdning. Vi er positive over for de tanker, som ligger i forslaget. Vi finder det vigtigt, at der bliver udbygget uddannelser på områder, hvor der på én gang er behov for dem, og samtidig på områder, som specifikt kan komme unge kvinder til gode. Vi har før i dag talt om kønsopdelt uddannelsesmønster, og når jeg siger, at dette er uddannelse, der kommer unge kvinder til gode, gør jeg det i overensstemmelse med de bemærkninger, som også SF har skrevet til forslaget om, at sundhedssektoren indtil videre vel traditionelt hovedsagelig er kvindearbejde. Det er ikke nogen ønskværdig situation, men der er på den anden side heller ikke nogen grund til at tro, at vi kan ændre fundamentalt ved den i de allernærmeste år. Derfor må vi realistisk sige, at udbygger vi på disse områder, kommer det også de unge kvinder til gode.

Jeg vil godt sige, at jeg er enig i forslaget, men kan godt stille kanten af et spørgsmålstegn i hvert fald om en voldsom udbygning inden for jordemoderuddannelserne. Vi har nok et andet problem vedrørende jordemoderuddannelserne, det er at få de færdiguddannede jordemødre tilstrækkeligt geografisk spredt. Vi har områder som f.eks. Sønderjylland, hvor det kniber voldsomt med jordemødre, men det problem ligger på et lidt andet plan.

Ministeren nævnte den aftale, der har været med de kommunale organisationer om at oprette yderligere uddannelsespladser på sygeplejerske- og plejeområdet, og han sagde, at halvdelen af pladserne var oprettet, og at man forhandlede videre. Jeg synes ikke, det er noget særlig imponerende resultat. Aftalen blev, som ministeren sagde, indgået i 1982, nu skriver vi 1984. Det er i disse år, vi står

med de virkelig store ungdomsårgange, og derfor må jeg sige til ministeren, at det er selvfølgelig udmærket, at der er oprettet de 500, de 1.000 pladser, men hvad i alverden foretager regeringen sig? Det er ikke nok at sige, at man forhandler. Man må på en eller anden måde sætte styrke bagved og sikre, at disse sidste pladser bliver oprettet. Det er helt uacceptabelt, at kommunerne skal, jeg vil godt bruge udtrykket trænere denne sag, for jeg erindrer godt deres ikke store begejstring, da vi i sin tid tog diskussionen op med dem om at oprette pladserne. De sagde ja, men man havde allerede dengang sin tvivl om, hvorvidt de ville leve op til aftalen. Jeg synes, at regeringen bør sikre, at de uddannelsespladser nu kommer, og at også de resterende af dem bliver oprettet.

Jeg vil godt spørge ministeren om et område, som han ikke nævnte, nemlig beslutningerne om, at der skal oprettes uddannelsespladser på sundheds- og socialuddannelsesindenen for EFG-området. Hvor langt er den sag fremme? Jeg er klar over, at ministeren ikke havde intentioner om at opfylde hele betænkningen, men i hvert fald ville plukke nogle områder ud. Jeg vil gerne høre, om der bliver noget her i 1984 på det område.

Endelig vil jeg sige til ministeren, at jeg synes, at en af de vigtige ting, når vi taler om dette, er at gøre noget ved adgangskravene. Jeg mener, det er helt uacceptabelt, at f.eks. de enkelte sygeplejerskoler kan sidde og skrue adgangskravene op. Formelt er adgangen til en sygeplejerskeuddannelse en 10. klasse, reelt skal man have helst en matematisk studentereksamen, fordi det har været tilladt for de enkelte skoler at sætte adgangskravene. Nu har disse uddannelser skiftet ressortområde fra indenrigsministeren til undervisningsministeren, og vi har altså en undervisningsminister, som gennem mange år har slået sig til ridder på at bekæmpe dobbeltuddannelser. Her synes jeg var et område, hvor ministeren kunne tage fat. Jeg har før givet udtryk for, jeg ikke er enig i alle ministerens betragtninger om dobbeltuddannelser, men her er virkelig tale om dobbeltuddannelse, hvis man har lov til på sygeplejerskolerne at kræve en matematisk studentereksamen for at blive optaget. Vi har nogle forsøg med sygeplejerskeuddannelse og 10. klasse – og det er egentlig fantastisk, at man skal tale om, at det er et forsøg, men det er det rent

[Dorte Bennedsen]

faktisk, på trods af at den formelle indgang er 10. klasse. Disse forsøg viser, at 10. klasse-eleverne klarer sig fortrinligt, og jeg synes, at ministeren jo før jo hellere selv skulle indføre nogle centralt styrede bestemmelser om, at man ikke vil acceptere den opskrning af adgangskravene. Det ville være en prisværdig indsats fra ministerens side. Men som sagt, hvad forslaget angår, er vi positive over for det og vil meget gerne være med til i udvalget at sørge for, at intentionerne i det også bliver gennemført.

Karen Højte Jensen (KF):

Der skal ikke herske tvivl om, at det konservative folkeparti ønsker en udvidelse af uddannelseskapaciteten på en række områder og ikke mindst på områder, som henvender sig til piger, uanset om vi kan lide, at vi har specielle pigeområder, men sådan er det nu. Vi mener også, at der skal være sammenhæng mellem udbuddet af uddannelsespladser og muligheden for beskæftigelse bagefter.

Vi finder det positivt, at regeringen har sat sig det mål at fremskaffe yderligere 12.000 pladser i 1984. Vi er enige med forslagsstillerne i, at der skal være et rimeligt forhold imellem antallet af uddannelsespladser og behovet for færdiguddannede på de kortere sundhedsuddannelser. Men med henvisning til ministerens redegørelse for den faktiske udvikling inden for uddannelseskapaciteten på de kortere sundhedsuddannelser må vi afvise det af SF fremsatte forslag.

Jeg skal derudover erklære mig meget enig med fru Dorte Bennedsen om de problemer, der er med opskrning af adgangskravene til sygeplejerskeuddannelsen. Det er helt urimeligt, at man i høj grad henvender sig til unge med en studentereksamen, og jeg kan følge den opfordring til ministeren om, at det bliver noget af det, vi får skruet ned på.

Tørnæs (V):

Vi må forstå det sådan, at det, forslagsstillerne ønsker, er en udvidelse af uddannelseskapaciteten på en hel række områder, hvor der fra ministerens side er tilkendegivet, at det rent faktisk allerede er sket. Man må vel også her være klar over, at en hel del af de områder, der er nævnt i forlængelse af den debat, vi har haft i dag, ud over at være specielle kvindefag også omfatter nogle af de

fag, hvor man har en relativt høj arbejdsløshed. Det kan vel ikke være SFs hensigt, at man specielt skulle udvide uddannelsesmulighederne på de områder, hvor beskæftigelsesmulighederne er dårlige?

Vi må ud fra den betragtning, at den indsats, som der allerede fra regeringens side er gjort, er det hensigten at få videreført og gennemført her i 1984, afvise SFs forslag.

Carsten Andersen (SF):

Dette forslag har både et beskæftigelsesmæssigt sigte og et mål om at lette arbejdssituationen på mange af vore sygehuse. Denne problematik blev rejst i 1978 og er stadig, beklageligvis, aktuel. Man skal i Danmark have et godt helbred for at være syg på et hospital. Ikke fordi behandlingen er uvidenskabelig eller renligheden er for dårlig, men fordi forholdene er så stressede og umenneskelige på grund af de ansattes arbejdspress og vilkår.

SF har et ønske om, at vi skal passe vore syge godt, og at vi ved en forøget indsats i sundhedsplejesektoren forebygger en række samfundsproblemer, der følger i kølvandet af den øgede arbejdsløshed. Vi er i dag ved at gøre op med, at graviditet og fødsel er en sygdom, der skal behandles på et hospital, men opgøret skal ikke resultere i, at kvinder skal føde alene hjemme uden professionel bistand. Vi betragter det ikke som et tilbageskridt at genoprette de mindre, samfunds-drevne fødeklিনikker i nærmiljøerne, hvorfra såvel fødselsforberedelse og fødsel som opfølgning over for familien kan foregå. Det er ikke et luksusproblem at give vore børn en god og ordentlig modtagelse her i livet.

Hvis bedriftssundhedstjenesten skal have et realistisk indhold, mener vi, at der skal ansættes det antal fysio- og ergoterapeuter, der egentlig er behov for. Mange arbejdspladsskader med langvarige mén kan forebygges herved, og det er nok også i det lange løb en besparelse for samfundet.

Vedrørende 1.000-plads-aftalen skal jeg tilslutte mig det, fru Dorte Bennedsen fremførte, idet det jo er en aftale, som blev indgået for over to år siden. Det er en utrolig sendrægtighed med at få den aftale ført igennem, i særdeles når man ser, hvordan nedskæringsaftaler til overmål bliver fulgt op af kommuner og amter. Endelig skal jeg også

[Carsten Andersen]

tilslutte mig den kritik, der er mod en opskrunding af optagelseskravet på sygeplejerskeskolerne.

Poulsgaard (FP):

Som det sidste af en hel stribe forslag er der måske et her, det er en lille smule relevant at drøfte. Måske, siger jeg, fordi hr. Carsten Andersen ødelægger det hele med denne overbudspolitik igen. Hvis man havde den mindste sympati for forslaget, forsvandt den som dug for solen, da man havde hørt hr. Carsten Andersens tale. Han sluttede med nedskæring – men nedskæring i forhold til hvad? I forhold til nogle personaleønsker eller i forhold til hvad? Hvis man tager de rent faktiske tal og ser på, hvad vi har brugt på personaleudvidelse i denne sektor, så har det hele tiden været mere og mere, større og større andele, vi har brugt, og det mener fremskridtspartiet er rigtigt. Vi skal have råd til at bruge penge på de områder, og det er derfor, vi må gå imod alle de andre forslag, som SF kommer med, for bruger vi dem dér, har vi ikke til de steder, hvor der er behov for det. Det er så det ene. Der er altså ingen nedskæringer. Den dér snak om nedskæringer er lige så falsk som snakken om sultecirkulære og andet. Så kommer det om det enorme arbejdspress, de ansatte ligger under for. Jeg vil da ikke bestride, at der bliver bestilt noget på hospitaler og andre steder. Det skal der vel også. Det er vel faktisk derfor, de mennesker får deres løn, men hvordan er det sammenlignet med andre lande, med Vesttyskland, med England og med andre lande i vor kulturkreds? Er det så sådan, at Danmark er meget, meget dårligt stillet, at vi har mange færre ansatte, end de har? Det ved hr. Carsten Andersen godt slet ikke er tilfældet. Derfor mener jeg, at det er overbudspolitik også i dette forslag, så det klodser noget, når man siger det enorme arbejdspress, nedskæring, og hvad ved jeg.

Så er der én ting, som jeg ikke rigtig forstår. Det var også det, som fru Dorte Bennedsen var inde på, om denne jordemoderuddannelse. Jeg forstår godt det med jordemoderuddannelse, det forstår jeg udmærket godt, men jeg forstår også en anden ting, og det er, at vi ved fra alle aviser og fra, hvad man ellers hører politikere udtale sig om, at børnetallet er faldende. Det er endda meget

faldende. Jeg tror ikke en døjt på – selv om man nok har hørt nogle politikere sige det – at vi kan hjælpe til at få det op igen, for det er kvindens uddannelse og andet, der gør, at man ikke vil have så mange børn. Derfor vil jeg advare imod, at man kommer ind i en overproduktion, og angående overproduktion, så ved vi jo godt, hvilke tal vi har fra Københavns universitet og andre steder: man har uddannet en masse fejluddannede, man har uddannet til arbejdsløshed.

Men det korte af det lange er, at vi da vil se på det, når det kommer til udvalgsbehandling, og hvis der virkelig kan dokumenteres et behov på nogle af de områder, som SF nævner, vil vi da ikke stille os absolut afvisende. Men lad os nu vente og se, hvordan det går.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

VS kan støtte SFs forslag, ikke blot fordi det vil skaffe nogle flere kvindearbejdspladser, men så sandelig også, fordi der er et meget stort behov for at forbedre forholdene på hospitalerne, plejehjemmene osv., ikke blot for de ansatte, men også for brugerne. Vi ønsker på ingen måde – det må nok være fremgået af den foregående debat – at cementere, at kvinderne bliver alene i disse erhverv, men forandringerne i kvindernes erhvervsvalg er som tidligere sagt en meget langsommelig proces. Derfor må vi i kvindekampen arbejde på flere fronter, både med at bevare og udvide de eksisterende kvindejob og med at få kvinder over i mandejobbene. Derfor er den eksisterende kvindekamp og nedskæringskampen også dele af den samme sag.

Når SF snakker om at udvide uddannelseskapaciteten, må det i øvrigt være en forudsætning, at der ikke bare sættes nogle flere stole ind. Der må også bevillinger til flere lærerkræfter, til lokaler og til det nødvendige tekniske udstyr.

Så snakkede hr. Poulsgaard om, at det var så farligt at snakke om sultecirkulæret og nedskæringer og nedskæringer i forhold til hvad. Det er selvfølgelig først og fremmest nedskæringer i forhold til det eksisterende. Jeg kan ikke forstå, det skulle være så farligt, for det er en del af virkeligheden, og hvis den er farlig, så må man da lave den om.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal sige tak for forhandlingen om dette forslag, som bliver en slags rosin i pølseenden på denne lange eftermiddag, hvor vi har haft ikke mindre end 6 SF-forslag til debat. Det er da også det forslag, synes jeg, der har fået den blideste behandling, og jeg er hr. Poulsgaard megen tak skyldig her på det sidste, for hr. Poulsgaard siger, at kan vi på nogen måde bevise, at der mangler arbejdskraft på nogle af disse områder, vil fremskridtspartiet medvirke til at se nærmere på den sag. Det kan blive ganske spændende, for det vil vi givetvis kunne, hr. Poulsgaard. Det er derfor, vi fremsætter forslaget så konkret, som det er, for vi ved helt sikkert, der mangler sygeplejersker, og det kan vi vise ved tørre tal. Det kan blive lidt vanskeligere f.eks. på fysioterapeut- og ergoterapeutområdet. Hr. Tørnæs var inde på, at der er nogle arbejdsløse, og det er der jo af flere årsager. Der er det, fordi man foretager nedskæringer rundt omkring i øjeblikket, fordi man har sat arbejdsmiljøarbejdet i stå, man har puttet bekendtgørelser i skuffen. Det indebærer for bedriftssundhedstjenesten, at man ikke kan få oprettet det antal stillinger, som der rent faktisk er brug for.

Nu ved jeg ikke, hvor langt bevisførelsen skal gå, før vi kan få et flertal for at få gjort noget ved disse ting, men hvis man vil indse den sammenhæng, kan man også på det punkt føre bevis for, at der rent faktisk er brug for flere af disse i forslaget omhandlede stillinger. Jeg kan forstå på ministeren, at der i øjeblikket forhandles med amtskommunerne og med indenrigsministeren om disse uddannelsespladser, og det er godt. Jeg mener nu nok, at de forhandlinger har stået på meget længe, idet sagen faktisk er den, at SF i 1978 stillede forslag om at udvide dette område. I 1982 var vi med til at beslutte, at der skulle udvides på disse områder, og nu skriver vi 1984. Men man forhandler stadig væk med kommunerne, om man kan få gang i uddannelseskapacitetsudvidelsen. Det viser noget om, hvor langsomt møllen maler ind imellem, og jeg synes ærlig talt, at det her er for langsomt.

Så kan den debat, vi har haft her, være til nogen som helst hjælp for ministeren, hvor der tydeligvis, mener jeg, viser sig et flertal for, at der skal udvides på nogle af disse om-

råder, og dermed også, at der altså skal gang i de forhandlinger, er der opnået noget. Vi skal have de pladser, der nu engang er vedtaget, alt andet ville være urimeligt.

Jeg håber, vi kommer længere i udvalgsarbejdet, for vi mener stadig væk, at der er brug for mere end det, der blev besluttet i 1982, og det mener vi ikke mindst på baggrund af, at der er nogle områder, der bliver udsultet i øjeblikket. Jeg vil godt knytte et par bemærkninger til det om jordemødrene. Når situationen er, som den er på dette område, har det flere årsager. En af årsagerne er, at man har det, man med et nyt udtryk kalder hospitaliserede fødsler. I gamle dage, hvor man også havde fødeklinikker osv., var der et større behov for jordemødre, end der er i dag. Dertil kommer, at der også har bredt sig en vis pessimisme hos folk i al almindelighed, som gør, at de udsætter at få børn. De planlægger på en anden måde, end man tidligere har gjort. Jeg mener, vi har en pligt til at få den pessimisme væk, for hvad er det for et samfund, hvor folk vælger ikke at få børn, fordi de er for pessimistiske med hensyn til udsigterne for deres børn? Det kan vi være behjælpelige med herinde på den måde, at vi kan sige, at vi skal skabe ordentlige forhold for børnefamilierne. Det er vi i hvert fald enige om på ordplan, men vi er nok ikke enige, når det kommer til, hvad der skal gøres. Men det, at man har hospitaliseret, betyder altså, at man har fået brug for færre jordemødre. Jeg mener, man bør gå den vej, og jeg har en vis tiltro til, at den siddende indenrigsminister godt kan indse, at det måske er en forkert vej, vi er gået, og derfor vil være til at tale med. Jeg må sige, som jeg har måttet sige hele eftermiddagen, at der jo ikke er fuld opbakning bag forslagene, men dette forslag er nok det, som vi kan komme længst med.

Jeg vil godt tilslutte mig, hvad fru Dorte Bennedsen sagde om uddannelsesadgangskravene. Det er blevet helt grotesk, og jeg synes ikke, vi kan leve med, at man skruer det op på det plan, hvor man næsten skal have en matematisk studentereksamen for at komme ind på en sygeplejerskole. Det kan ikke være rimeligt, at vi finder os i, at den gøeungeeffekt, som i øjeblikket kører på alle planer, får lov til at køre uantastet. Derfor vil jeg godt støtte, at ministeren kan få

[Lilli Gyldenkilde]

nogle styringsmuligheder, så det ikke behøver at blive ved med at være sådan.

Flere af ordførerne har været inde på, om der er muligheder for beskæftigelse bagefter. Jeg kan ikke lade være med at sige, at hvis det skal være en betingelse hele vejen igennem, at der skal være arbejdspladser bagefter, kan vi næsten godt nedlægge undervisningsministeriet, sådan som tingene ser ud. Der er masser af områder, hvor vi ved at der umiddelbart ikke vil være arbejdspladser, så man kan ikke argumentere på den måde. Vi ved, vi står over for, at vi får nedsat arbejdstid. Vi kan godt diskutere, om det bliver i 1985 eller det først bliver i perioden fra 1985 til 1987, men der er ingen tvivl om, at vi får nedsat arbejdstiden. I tidligere diskussioner, jeg har haft med undervisningsministeren, har vi været enige om, at det går den vej. Derfor ved vi godt, at vi har nogle flaskehalser med hensyn til at have uddannet personale alle steder, hvor det bliver nødvendigt at have ansat noget mere personale.

Det er helt sikkert, at de uddannelser, der er omtalt i dette forslag, vil være nogle af stederne. Derfor er det på høje tid, vi kommer i gang med at få en forbedret uddannelseskapacitet på disse områder.

Jeg tror, vi i udvalgsarbejdet også om dette forslag kan få lavet en beretning, hvoraf vi kan se, hvor langt vi kan komme mod et flertal, der mener, at det er vigtigt, at vi kommer videre på dette område. Jeg skal takke for behandlingen af forslaget.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Når der ved behandlingen af et forslag bliver sagt stærke ord, kommer der som regel en minister på talerstolen med en meget lang forklaring om det ene og det andet og det tredje og læser op af manuskripter og somme tider hælder lidt vand ud af ørerne.

I dag er jeg i den situation, at jeg vil takke for især de stærke ord, der er sagt om behovet for at få kommunerne til at leve op til den aftale, som præcis er så ældgammel, som fru Dorte Bennedsen sagde den var, de stærke ord om at gå positivt ind og få afsluttet arbejdet med den nye uddannelse til ældreomsorgen, altså begyndelsen til det, fru Dorte Bennedsen kaldte social- og sundheds-EFG, og til at få gjort noget ved dette med adgangskravene. Jeg er helt enig. Det er, som

fru Dorte Bennedsen sagde, i og for sig grotesk, at man skal lave forsøg med elever fra 10. klasse. Det var meningen, at alle skulle komme fra 10. klasse. Men det hænger lidt sammen med, at sygeplejerskeuddannelsen står som en uddannelse, hvor man får løn næsten fra starten. Derfor er den meget tiltrækkende, og derfor bliver adgangsbegrænsningen meget hård. Den såkaldte NORA-undersøgelse har vist, at det ingenlunde er arbejdsløse og stakkels 10. klasse-elever osv., som er den typiske afviste på en sygeplejerskeuddannelse. Nej, det er langt overvejende sygehjælpere og andre, som allerede er ansat, som gerne vil ind i sygeplejerskeuddannelsen, og som søger den uddannelse i stedet for en lang række andre, hvor der er plads, bl.a. fordi der her er nogle aflønningsvilkår, som man slet ikke kender andre steder. Det er selvfølgelig med til at gøre det sværere for andre at komme ind. Derfor bliver konkurrencen så hård, specielt på det område, men det ændrer ikke ved, at vi skal have justeret disse optagelseskrav. Jeg har blot resolveret her for et par måneder siden, at jeg tror ikke, det er klogt at gøre det med så kort varsel. Skal der ske ændringer, skal det ske her i foråret med virkning fra næste år, for vi skylder de unge – det synes jeg mange erfaringer taler for – at ændringer i optagelseskriterier på områder med stor adgangsbegrænsning bør foretages med mindst ét års varsel.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg er enig med ministeren i, at man kan ikke ændre så hurtigt, som det ville være fra nu af til augustoptag, men må jeg tolke ministerens sidste ord således, at det betyder, at ministeren er sindet med virkning fra august 1985 at fastsætte centrale optagelsesregler for landets sygeplejerskoler? Hvis det er tilfældet, vil jeg gerne meget varmt takke ministeren derfor.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er først lige blevet minister for disse uddannelser, men jeg kan i hvert fald sige allerede nu, at tanken ligger mig ingenlunde fjernt.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Så tror jeg lige, jeg vil gemme den varme tak, indtil jeg har set resultatet.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Nu er vi ved at nå hen på slutningen af dagen, og så skal man pludselig opleve, at adrenalinet begynder at stige igen. Det var lidt en skam, for jeg havde også fået opfattelsen af, at så længe ministeren i alt fald har været undervisningsminister, kunne der ikke være tvivl om, at man sagtens kunne sige, at nu må vi have klaret dette. Jeg havde forventet det efter debatten, og jeg er skuffet over de sidste bemærkninger, som ministeren er kommet med, men vi må se på, om vi kan skabe et flertal, som kan få ministeren til at sige, at vi må have klaret dette hurtigst muligt.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror ikke, fru Lilli Gyldenkilde er klar over, at sundhedsuddannelserne blev overført til undervisningsministeriets regie så sent som for 3 måneder siden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at også dette forslag til folketingsbeslutning henvises til det foran efter dagsordenens punkt 10 nedsatte udvalg på 17 medlemmer og stedfortrædere. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:**Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af folketinget *Niels Anker Kofoed*, der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 14. april atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Knud Andersens*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Den skattemæssige behandling ved udbetaling af normaliseringsforhøjelser m.v.). (Lovforslag nr. L 103).

Eksemplarer er omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udv. om offentlige arbejder (12/4 84):

Udtræder: Erenbjerg (S)

Nyt medl.: Knud Damgaard (S)

Udtræder: Margrete Auken (SF)

Ny stedf.: Riishøj (SF).

Markedsudvalget (12/4 84):

Udtræder: Brusvang (CD)

Nyt medl.: Birgith Mogensen (CD).

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 13. april 1984, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 18.04.